

ČITAŠ? Vas in splošne je list v imeti nar. Periodical Division Library of Congress

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

Registered as Second Class Matter September 25th, 1940 at the Post Office at New York, N. Y., under Act of Congress of March 3rd, 1879.

NA NEKAJ VEČ KOT DA DAN DOBIVATE... "GLAS NARODA" PO POŠTI NARAVNOST NA DOM (Izvenil sobot, nedelj in praznikov) CITAJTE, KAR VAS ZANIMA

No. 74. — Štev. 74.

(Telephone: CHelsea 3-1242)

NEW YORK, MONDAY, APRIL 19, 1943. — PONEDELJEK, 19. APRILA, 1943

VOLUME LI. — LETNIK LI.

VELIKI ZRAČNI BOJI V AFRIKI

Razne vesti

Kot zagotavlja general Carl Spaatz, vrhovni poveljnik zavezniške zračne sile v Afriki, da je zavezniška zračna sila prevzela premoč, odkar se je 20. marca pričela bitka za Mareth utrjeno črto ter je od tedaj izstrelila 519 osiških aeroplanov, izgubila pa jih je 175.

Spaatz pravi, da je bilo pri zračnih napadih na osiška letališča uničenih ali pa poškodovanih skoro 1000 sovražnih aeroplanov; pri teh napadih pa so zavezniški izgubili "manj kot 100" aeroplanov.

Včeraj so ameriške letelce trdnjave zadele v Palermi štiri ladje, ki so pričele goreti. Zasedlovalni aeroplani, ki so spremljali bombnike, pa so izstrelili 17 sovražnih aeroplanov. V povračilo pa so nemški aeroplani bombardirali nek samostan v Alžiru in ubitih je bilo 14 redovnic, tri pa so bile ranjene.

Letelce trdnjave so tudi bombardirale pomole v Ferryville pri Bizerti. Uničenih je bilo 12 osiških aeroplanov, potopljen en tovorni parnik, en tanker pa poškodovan.

Operacije na kopnem so bile omejene samo na preiskuševanje moči sovražnih postojank, kar vse pomenja priprave za končno veliko zavezniško ofenzivo. Pri tem so bili zelo delavni aeroplani in izgubljenih je bilo 8 zavezniških aeroplanov, sovražnih pa jih je bilo uničenih 29.

Skupina angleških aeroplanov je napadla nek osiški konvoj; kak uspeh je imel ta napad, poročilo ne pove.

Pred kakimi tremi tedni sta v glavnem stanu generala Montgomeryja razpravljala o strategiji poslednjih bojev v Tuniziji general Montgomery in general Walter Smith, šef generalnega štaba generala Eisenhowerja. Tekom razgovora je Montgomery smehljaje vprašal Smitha, ako bi mu kaj pomagalo, če bi njegova osma armada vzela Sfax. Smith mu je odgovoril, da bi to mnogo pomagalo ter dodal: "Mi bi vam dali, karkoli hočete, ako morete to napraviti."

Montgomery je nekaj časa premišljal, nato pa odvrnil: "Karkoli? Rad bi imel eno vašo letelo trdnjavo, kakoršne ima Ike (general Eisenhower). Dajte mi eno za čas ostale kampanje." Montgomery je hotel imeti letelo trdnjavo za svojo lastno uporabo.

Oba generala sta izdelala načrt in angleška osma armada je zavzela Sfax 10. aprila. Nato je Montgomery poslal Eisenhowerju naslednjo poročilo: "Zavzel sem Sfax. Prosim, pošljite mi letelo trdnjavo z ameriško posadko, kot dogovorjeno."

Eisenhower pa je odgovoril: "En B17 s posadko pride danes."

Sinoči so angleški bombniki bombardirali pristanišče Catania na Siciliji. Ameriški aeroplani so bombardirali nemške postojanke pri Grich el Oued, 4 milje severno od Medjez el Bab in Ksar Tyr. 11 milj jugovzhodno od Medjez el Bab.

Angleški aeroplani z Malte so bombardirali letališče v Bisceari na Siciliji ter železniške postaje na več krajih na Siciliji in Sardiniji.

V petek so ameriški bombniki napadli japonske postojanke na Aleutskih otokih ter posebno bombardirali Kisko in neko postojanko na Attu.

Iz Jugoslavije

JUGOSLOVANSKI PATRIOTI Z NASKOKOM ZAVZELI DVOJE MEST

Iz Londona poroča UP dne 15. aprila, da so jugoslovanski patrioti po hudih bojih zasedli kraj Brlog v oblasti Otočac na hrvaškem ozemlju, 80 milj jugozapadno od Zagreba. Sovjetski informacijski urad v Londonu poroča, da so ubili guerileci ob tej priliki najmanj 100 Italijanov in jih ujeli 80; uplenili so 25 strojnih pušk in 200 tisoč streliv municije.

V kninskem okraju, ki se nahaja v Dinarskih Alpah, komaj 40 milj severno od Splita, so guerileci popolnoma porazili in uničili bataljon Italijanov; v Veliki Tihonci, kraj, ki so ga nanovo zavzeli, je poginilo v divjih pouličnih bojih 160 nemških vojakov.

Tukajšnja radio postaja Columbia Broadcasting Company, je zabeležila poročilo angleške radio oddaje, da so jugoslovanski uporniki z naskokom zavzeli nazaj več postojank blizu Konjice, važnega mesta, ki leži 28 milj jugozapadno od Sarajeva. Boji so besneli tam štiri dni-sovražne čete so bile sestavljene iz nemškega, italijanskega in ustaškega vojaštva. Radio Moskva poroča, da so nekatere skupine jugoslovanskih patriotov, katerim je pomagala domače prebivalstvo, izsilile pred kratkim prehod preko reke Drine v centralni Jugoslaviji in da so se zdaj razvili sriditi boji na desnem bregu reke.

— Jugoslav Information Center *

Madam Chiang zadovoljna z uspehom svoje ture

New York. — Madam Chiang Kai-shek se je po 45 dneh potovanja po deželi vrnila v New York, kjer je imela štiri ure trajajoči razgovor s časnikarji, katerim je dejala, da je zelo zadovoljna z uspehom svoje predavateljskega potovanja. Dejala je tudi, da je dobila veliko zaupanje v ameriško vodstvo in ameriško produkcijo. Priporočala je, da bi se združile štiri glavne sile, Amerika, Britanija in Rusija ter Kitajsko, v svrhu ustanovitve povojnega sveta, katerega cilj bi bil voditi pregažene dežele nazaj k svobodnemu življenjskemu redu.

Športni čevlji bodo spet racijonirani

Washington. — Športni čevlji, ki so bili nekaj časa na prodaj brez znamk, so sedaj zopet vključeni v listi racijoniranih čevljev. To velja za vse čevlje te vrste, ki bodo trgovcem dostavljeni iz tovarn od zdaj naprej. Čevlji poslani trgovcem zdaj, bodo zaznamovani in datirani, tako, da bo kupec lahko videl za kakšne čevlje sme trgovec zahtevati od njega racijsko znamko. Športne čevlje iz starih zalog, smejo trgovci še nadalje prodajati brez znamk.

Omemba Cincar Markovića

Zurich. — (ONA) — Ime bivšega jugoslovanskega ministra za vnane zadeve, Cincar-Markovića, je bilo ob priliki druge obletnice prvič omenjeno v srbskih listih odkar je ljudstvo ovrгло režim princea Pavla.

Izvodi lista "Srpski narod" so prinesli članek z njegovim podpisom. V članku je med drugim rečeno, da se pisec spominja nesrečnega 27. marca, ko so ljudje v svoji zaslepljenosti in zapeljeni po lažeh od zunaj in od znotraj, pozabili svoje narodne interese in tako zgubili svojo najboljšo dedščino.

IZBOLJŠANJE ODOŠAJEV MED USSR in JUGOSLOVANSKO VLADO

London. (ONA) — Odnosaji med kratkoročno vlado Jugoslavije v Londonu in sovjetsko vlado so se znatno izboljšale, če se more soditi po diplomatskem družabnem koledarju. Premier Slobodan Jovanović, kakor je bilo uradno naznanjeno, je povabil na gostijo sovjetskega poslanika v Veliki Britaniji, Ivan Maisky-a ter Aleksandra P. Bogomolova, sovjetskega poslanika pri jugoslovanski vladi v zamejstvu. Povabljeni so bili tudi drugi člani sovjetskega diplomatskega štaba v Londonu.

New Yorku kupil za več kot dve milijardi bondov

New York. 15. aprila. — Do enajste ure večerj predpoldnem je bilo v mestu New York prodanih vojnih bondov za \$2,015,000,000. Ta vsota je bila dosežena tretji dan nove kampanje za Drugo vojno posojilo, ki bo moralo prinesiti vladi 13 milijard dolarjev posojilo do konca aprila, da bo mogla izvajati velikotezni vojni program dežele.

Po vsej deželi se je tekem prvih treh dni kampanje nabralo preko štiri milijarde vojnega posojila.

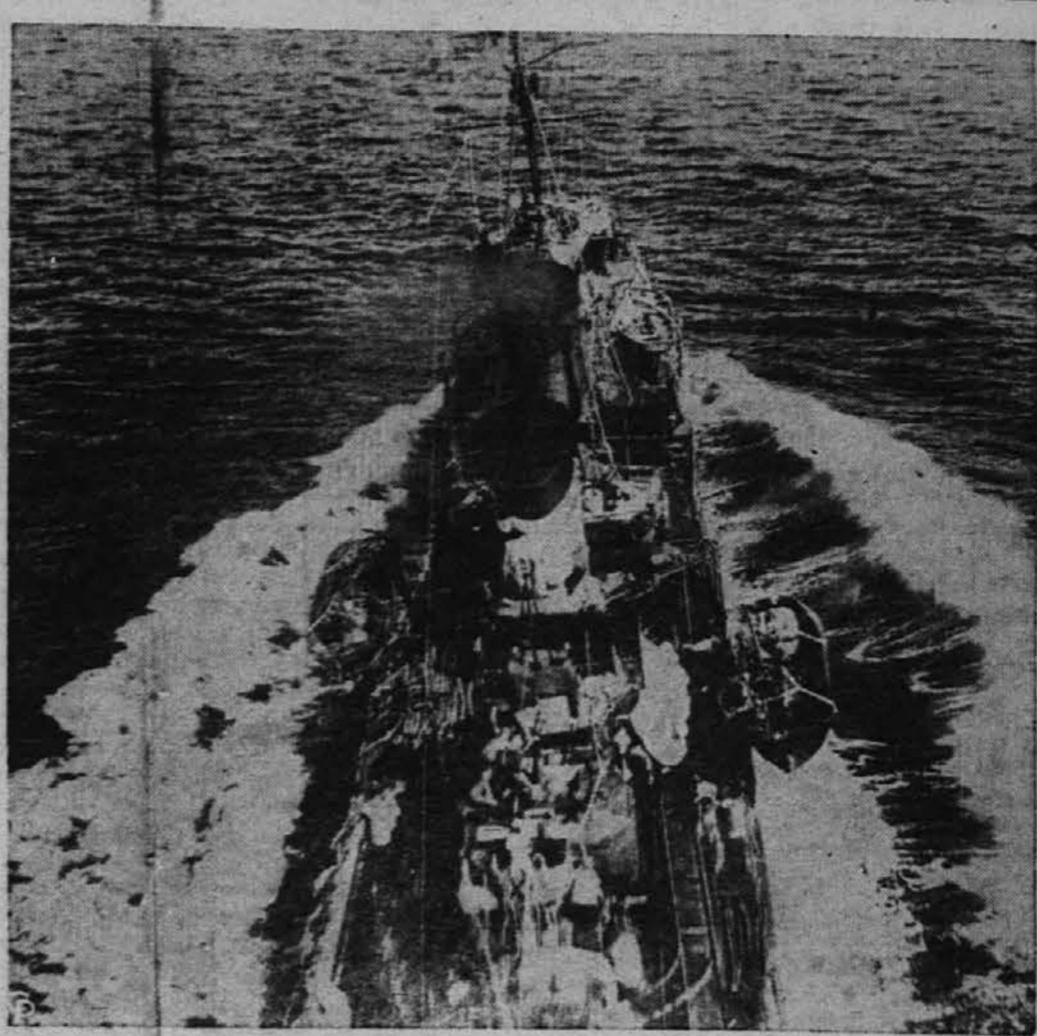
Henry Morgenthau, zakladniški tajnik, je izjavil, da je priporočljivo, da posamezniki investirajo 15 do 20% svojega zaslužka v vojne bonde, namesto 10 odstotkov kot dosedaj.

Morgenthau je tudi predvidel možnost, da bo določena vsota zbrana v treh tednih. Številka narodnega dolga ni podal nobenih, a drugi zakladniški uradniki so dejali, da dolg dežele znaša več kot štiri milijarde dolarjev.

AMER. AEROPLANI V BOJU PRI KAHILI

Mornariški urad v Washingtonu naznanja, da so ameriški aeroplani nad japonsko postojanko pri Kahili na Solomonovih otokih izstrelili 6 izmed 9 japonskih aeroplanov. Amerikanci so izgubili en aeroplan.

ENA NAJBOLJ ZNAČILNIH SLIK

Japonski rušilec po napadu zavezniških aeroplanov beži z vso svojo silo.

DELAVCI SE VRNILI NA DELO V NEWARKU

Newark, N. J. — Delavci v tukajšnji tovarni Celanese Corporation so se že pred nekaj dnevi začeli vračati na delo in Narodni vojni urad za delo je apeliral na John L. Lewisa, ki je poklical delavce na stavko, naj stavko prekliče John L. Lewis, pa ni na apel odgovora.

Mrs. Roosevelt apelira za pomoč ranjenim vojakom

Washington. — Mrs. Roosevelt je te dni izjavila, da se premalo ljudi zaveda, da leži po naših bolnišnicah mnogo ranjenih vojakov, radi česar bo potrebno sestaviti gotove načrte, da se olajša tem braniteljem domovine, ki so v mnogih slučajih zgubili udela zdravje, ali vid, itd., njih težki položaj ter se prinese v njih življenje malo več solncea.

Zbiranje starih kovin se bo pričelo 20. aprila v N. Y.

New York. — Frank D. March, direktor urada za zbiranje starih za vojno industrijo potrebnih kovin, je naznanil, da se bo z dvajsetim aprilom pričelo pobirati stare in nerabne predmete iz bakra in medenine in sličnih kovin.

Zanimivosti

Rimski poet Cato je trdil, da je prišlo poljubovanje v navado zato, ker so moški hoteli doznati, če so ženske med njih odsotnostjo pile vino.

ZASTOJ V PREGOGARSKIH POGAJANJH

New York. — Vlada je priporočila pregogarskim operatorjem, ter pregogarski uniji, da naj se zagotovi pregogarskem šestdnevni teden skozi 52 tednov ali do česa, ko bo potekel nov kontrakt, katerega se bo podpisalo ta mesec, ko bodo pogajanja končana.

Mrs. Roosevelt apelira za pomoč ranjenim vojakom

Washington. — Mrs. Roosevelt je te dni izjavila, da se premalo ljudi zaveda, da leži po naših bolnišnicah mnogo ranjenih vojakov, radi česar bo potrebno sestaviti gotove načrte, da se olajša tem braniteljem domovine, ki so v mnogih slučajih zgubili udela zdravje, ali vid, itd., njih težki položaj ter se prinese v njih življenje malo več solncea.

Zbiranje starih kovin se bo pričelo 20. aprila v N. Y.

New York. — Frank D. March, direktor urada za zbiranje starih za vojno industrijo potrebnih kovin, je naznanil, da se bo z dvajsetim aprilom pričelo pobirati stare in nerabne predmete iz bakra in medenine in sličnih kovin.

Zanimivosti

Rimski poet Cato je trdil, da je prišlo poljubovanje v navado zato, ker so moški hoteli doznati, če so ženske med njih odsotnostjo pile vino.

Ruska fronta

Hudi boji na Kavkazu

Nemci v vedno večjem številu pošiljajo v boj ob Kubanu na Kavkazu infanterijo, tenke in aeroplane, toda rusko polnočno poročilo naznanja, da so bili vsi napadi uspešno odbiti.

Napredek vojaške kirurgije

V prvi svetovni vojni je za ranami v trebušni steni pomrlo do 50 odstotkov ranjenec, sedaj, ko je kirurgija precej izboljšana pa se je izkazalo, da je na primer od ranjenec, ki so zadobili trebušne rane v bitkah na Solomonovih otokih umrlo komaj pet odstotkov teh ranjenec.

Žvižganje na bojnih ladjah je prepovedano

Na ameriških bojnih ladjah je žvižganje prepovedano. Na ladjah se namreč uporablja piščal za klicanje h kosilu, itd., zato bi žvižgajoči mornari motili uradno piščal takorekoč.

Tretjič je dobila zobe

Fort Royal, Va. — Larra Pinket, zamorka, ki je stara že 53 let, je dobila že v tretjič nove zobe. Ko je šla zadnjič k dentistu, da bi ji izdelal nove zobe, je ta opozil, da ji rastejo v čeljustih novi zobje in ženski dejal, naj kar treslo počaka, pa bo imela kar svoje lastne nove zobe.

Odvetnik aretiran

New York. — Eugene B. Winnett, 40 let stari odvetnik, je bil te dni aretiran, ker je obdolžen, da je poneveril \$8,000 iz posestva in jmetja nekoga za preminulega privatnika iz Albany.

Sovjetski vojaki zajeli Schmelinga

London. — List Daily Sketch je prinesel vest, da je bil na vzhodni fronti težko ranjen nemški boksar Maks Schmeling katerega so zajeli Rusi.

“GLAS NARODA”

(VOICE OF THE PEOPLE)

Owned and Published by Slovenic Publishing Company, (A Corporation)
Frank Baker, President; Ignac Bude, Treasurer; Joseph Lapaha, Sec.
Place of business of the corporation and addresses of above officers:
216 WEST 18th STREET, NEW YORK, N. Y.

50th Year

“Glas Naroda” is issued every day except Saturdays, Sundays
and Holidays.
Subscription Yearly \$4. Advertisement on Agreement.

Za celo leto vtiča štiri za Ameriko in Kanado \$6.—; za pol leta \$3.—;
za štiri leta \$15.—. — Za New York za celo leto \$7.—; za pol leta \$3.50.
Za inostranstvo za celo leto \$7.—; za pol leta \$3.50.

“Glas Naroda” izhaja vsaki dan izvenim sobot, nedelj in praznikov

“GLAS NARODA”, 216 WEST 18th STREET, NEW YORK, N. Y.
Telephone: CHelsea 3-1243

WINDISCHGRAETZ “REŠUJE” SLOVENCE ZA OTONA JE SLOVENCE

Slovenski govor preko bostonske postaje WRUL, 16. aprila, 1943.

Slovinci, Slovenke — Jugoslovanci!
V svoji zadnji oddaji sem vam govoril o Slovenskem Dnevu, ki ga je za prihodnjo nedeljo proglasil po sklepu Ameriškega Slovenskega Narodnega Sveta njegov predsednik Etbin Kriston. Pri tisti priliki sem omenil nekoliko o nalogah našega Narodnega Sveta in sem med drugim dejal, da stoji tudi na straži zoper zlobno propagando, ki jo skušajo utihotapljati v svet neprijatelji slovenskega naroda. Danes moram dodati še eno nalogo, ki je tudi na ramah Narodnega Sveta, in ta je — stati na strani tudi proti “prijateljem” slovenskega naroda. Tu na mojem papirju bi lahko videli, da je beseda “prijatelj” postavljena med “ušesca,” kakor pravimo. Torej mislim na hinavske prijatelje, na take, ki prihajajo, kot prvi evangelij, “v ovčjih oblaci” znotraj so pa grabežljivi volkovi.

Morebiti se vam čudno zdijo ta označba in ne morete takoj razumeti, kaj in koga imam v misli. Da boste razumeli, naj vam takoj povem, da se oglašajo v svetu z navidezno lepo besedo o Slovencih, ljudje, ki samo zato hvalijo Slovence, da bi jih toliko lažje pridobili za svoje imperialistične namene. Verjemite ali ne, te dni se je oglašil “v obrambo” Slovencev vam dobro znani Furst Franz Windischgratz, ki ga je urednik mesečnika “Glas Avstrije” predstavil ameriški javnosti kot nekdanjega lastnika obširnih posestev na Koroskem, zdaj pa je baje v New Yorku in se bavi z umetnostjo. Če se taka velika nemška živina oglasi s člankom v kakem listu “v obrambo” Slovencev, si takoj lahko mislite, da je treba tudi berede “v obrambo” dejati v ušesca in dobro pogledati, kam pes taco moči. Pri Windischgratzevem članku pa niti ni bilo treba preveč dobro pogledati, kajti kar je napisal, je tako ogromna neumnost, da trapasta propaganda gleda z vsakega stavka posebej. Če vam o tem govorim, je le zato, da vidite, s kakšnimi budalnostmi se imajo boriti naši zastopniki v tujini.

Naslov Windischgratzevega članka je: Pozabljen narod. Bridko toži, da so bili Slovenci pod staro habsburško javnostjo znani po vsem svetu kot zelo napredni in kulturni narod, ko je pa Avstrija razpadla po prvi svetovni vojni, so prišli pod tujo oblast, ki je vse storila, da se slovensko ime izbrisalo iz pozabi. Zato si je on, Furst Windischgratz — pomislite! — vzel za nalogo, da ta pozabljeni slovenski narod zopet izkoplje izpod razvalin zgodovine in ga predstavi svetu — seveda ne z namenom, da bi ta narod spet prišel do svojih pravic, ampak zato, da bi ta narod po tej vojni pršel zopet lepo nazaj pod neko obnovljeno Avstrijo, kateri na čelu naj bi seveda stal gospod Otto Habsburški. Tako daleč gre velikodušnost Furstja Windischgratza, da vsaj med vrsticami daje Slovence “nazaj” Bečke, v zameno jim pa jemlje — Ljubljano!! Ali ni tak “prijatelj” vreden, da ga takoj razglasite za slovenskega kralja!!

Toda šalo na stran in navedimo nekaj stvari iz Windischgratzevega članka dobesedno. Takole piše: “Ko je bila razkosana stara Avstrija, je samo majhen del slovenskega naroda ostal pri zmanjšani Avstriji. Večji del so razdelili med Jugoslavijo in Italijo. Obe vladni, ona v Rimu in ta v Belgradu, sta pokazali enako gorečnost, da slovensko ime čimprej izgine... V slovenski deželi, ki je pripadla Italiji, je bil slovenski jezik postavljen izven zakona. Slovenci, okoli enega milijona, so ostali brez svojih šol. Pred sodnijo in drugimi javnim uradniki niso smeli rabiti svojega jezika... Uradno je Italija gledala na Slovence kot na poslovenjene Italijane, ki morajo zopet postati to, kar so bili — Italijani.”

Tako torej pripoveduje Furst Windischgratz o Slovencih pod Italijo in v toliko ima seveda prav. Žal, še veliko premalo je povedal. Toda mož obtožuje Italijo zato, da bi Zavezniški iztrgali Slovence Italiji in jih dali Avstriji!!! Vi veste, kakšno sijajno “odrešenje” bi bilo to za Slovence... Saj se pripadli Italiji! Tudi oni pod Jugoslavijo ste po njegovih trditvah izgubili svoje ime, ki ga vam je habsburška Avstrija brez tuko skrbno čuvala! Nič pa ne noče vedeti blagi knez, da je v Jugoslaviji bila Ljubljana kot slovenska prestolnica takorekoč preko noči dobila svojo univerzo, o kateri kljub tolikim zlobnim Slovencev nekdanja Avstrija ni hotela niti besede zbrati.

(Konec prihodnjic.)

Povsod se mi nov svet odpre

Te dni smo imeli priliko, da smo se sestali z možem, ki je prišel prvič v Ameriko, čeravno ne naravnost iz Slovenije. Vse ga je zanimalo, pa tudi nas je zanimalo vse, kar nam je vedel povedati. Poizvedoval je seveda o naših tujakšnih razmerah, zlasti o naporih naših Slovencev za rešitev stare domovine — Slovenije. Videli smo, da si je takoj prve dni npral iz raznih virov precej znanja o nas in si je bil že napravil približno sliko, preden smo se mi razgovarjali z njim. Iz njegovih osebnih vtisov o nas, ki nam jih je zaupal, nam je najbolj ostalo v spominu naslednje mnenje:

Čutim se rojakom v Ameriki. Imam vtis, da še vedno živim do brade zakopani v starokrajških malenkostnih razmerah. Človek bi mislil, da so si v tej veliki deželi pridobili kaj več širokega obzorja in se že davno povzpeli preko starokrajških ozkosrčnih prepričanj in strankarskih ograj. Mislim bi, da bodo ti moji rojaki kot Amerikanci z zamahom roke kvitirali razna poročila iz domovine o tamkajšnjih ribarijah in bodo brez motenj nadaljevali svoje zaprčeto delo v korist domovini. Nam, zato tega vidim, ali vsaj čujem, da je stranka tvoja še vedno ena glavnih potez v javnem udeleževanju našega izseljenstva.

Kmalu potem, ko smo slišali to mnenje in skušali presoditi njegovo veljavnost ali neveljavnost, smo našli na naslednji notici v tisku preko Lisbone:

“Tri novejša poročila iz Francije potrjujejo naše prejšnje poročanje, da se v francoske m’podzemlju” poraja nov duh sodelovanja med francoskimi socialisti in katoličani. Vse kaže, da je šlo rakom živčgat že veliko medesebojnega strankarskega nezaupanja. Že od leta 1940 sem nam zatrjujejo ubežniki iz Francije, da so tam katoličani in socialistične delavske organizacije iskale in našle skupno podlago za “podzemeljsko” kooperacijo. Vede li smo že od tedaj, da so pa komunisti odločno zavračali vsoko zblizanje z obema prej omenovanima organizacijama. Sada pa čujemo, da so tudi komunisti začeli prav učinkovito sodelovati. Res je, da je še vedno med “podzemeljskimi” listi vseh treh struj mnogo nesoglasja na primer glede vprašanja, če naj se zopet vpostavijo po vojni nekdanje politične stranke in podobno toda v glavnih stvareh je med njimi vsemi popolna edinost.

“Mr. Leon Morandot, vodilni francoski organizator krščanskih delavcev, ki je ušel iz Francije, nam je pravil tole: Krščanski demokratje so uspeli da se je ustvarila skupna fronta v odporu zoper okupatorje, strnjena fronta po vsej severni strani.”

Nova zaloga knjige: Modern Encyclopedia

Mnogo rojakov je nas vprašala ako je mogoče še dobiti knjigo: “Modern Encyclopedia” (v angleškem jeziku), ki smo jo oglaševali pred dvema letoma. Ravno zdaj je izšel novi zvezek Enclopedije, ki je razširjen tudi na to, da vzame vpoštevanje dogodke in osebnosti, ki so prišle v javnosti v letu 1941-1942. Knjiga vsebuje 1.180 strani, 1.100 slik in rizi in je trdo vezana v platno. Črke in tisk je popolnoma nov. Knjiga tehta 3 funte. Stane \$3.98. Poština in zavarovalnina plačana. Kdor med rojakom želi sedaj to izdajo Modern Encyclopedia — leta 1943, naj jo naroči pri: — Knjigarni Slovenic Publishing Company, 216 West 18th Street, New York.

Franciji. Čeprav je bilo številno katoličanov večje v buržujskih vrstah francoskega podzemlja, so vendar znali katoličani tudi v delavskih vrstah uveljaviti svoj izreden vpliv. Pokazali so toliko duha tolerantnosti in požrtvovalnosti, da so dosegli vodilno vlogo v centralnem odboru, ki se redno shaja, seveda protipostavno. Tako tudi polagoma izginja na Francoskem tista nekdanja protiklerikalna gonja ki je znana že vse od francoske revolucije sem.

“Največji podzemeljski list “Cahiers du Temoignan Chretien” je nedavno temu izjavil: “V današnji zmesnjeni duha in časa, ko toliko ljudi pada v neodpustljivo servilnost — celo takih, od katerih bi smeli pričakovati več samospoštovanja — se mi čutimo eno z onimi, ki se še niso sprijaznili z mislijo, da bo Francija propadla. Saj je patriotičnost resnična krepost. Krščanska zvestoba in narodna čast je med seboj v najtesnejši zvezi.”

Gornje poročilo je iz katoliških vrst. Glavno je, da je razveseljivo, pa naj pride od kodakoli. In v naših časih je razveseljivo vsako poročilo, ki nam kaj pove o strnjnih vrstah vseh pozitivnih sil, ki skupnostvovanju našega izseljenstva.

Kmalu potem, ko smo slišali to mnenje in skušali presoditi njegovo veljavnost ali neveljavnost, smo našli na naslednji notici v tisku preko Lisbone:

“Tri novejša poročila iz Francije potrjujejo naše prejšnje poročanje, da se v francoske m’podzemlju” poraja nov duh sodelovanja med francoskimi socialisti in katoličani. Vse kaže, da je šlo rakom živčgat že veliko medesebojnega strankarskega nezaupanja. Že od leta 1940 sem nam zatrjujejo ubežniki iz Francije, da so tam katoličani in socialistične delavske organizacije iskale in našle skupno podlago za “podzemeljsko” kooperacijo. Vede li smo že od tedaj, da so pa komunisti odločno zavračali vsoko zblizanje z obema prej omenovanima organizacijama. Sada pa čujemo, da so tudi komunisti začeli prav učinkovito sodelovati. Res je, da je še vedno med “podzemeljskimi” listi vseh treh struj mnogo nesoglasja na primer glede vprašanja, če naj se zopet vpostavijo po vojni nekdanje politične stranke in podobno toda v glavnih stvareh je med njimi vsemi popolna edinost.

Nov, pa obenem skupen svet vsem, ki so dobre volje.

BOLNA ROJAKINJA.

Mrs. Johanna Stim, 2016 Wilson Ave., Chicago, Ill., je zelo bolna v bolnišnici v Chicago. Ona je bivala pred leti v Ridgewood, L. I., kjer ima dosti prijateljev in znancev. Hvaležna vam naročnica Mrs. Barbara Pinnat, So. Norwalk, Conn.

SPISANA V ANGLEŠČINI

VRTNARSTVO... SADRŽERJSTVO... POLJEDELSTVO

The Garden Encyclopedia
Cena knjige: \$3.50
V LIČNI IN TRPEŽNI PLATNENI VEZAVI
Skoro 1400 strani — 750 Slik

Popolni voditelj za vaš vojni vrt.

Popolna vsaka beseda, vsaka stran, vsaka slika — mnogo NOVEH novih ilustracij!
EDINA VRTNARSKA ENCIKLOPEDIJA ZA DOMAČO POTREBO! Niš visokih besed — vse je jasno, razločno, uporabno.

KNJIGARNA SLOVENIC PUBLISHING CO.
216 West 18th Street New York, N. Y.

SONART REKORDI

Lepe Melodije!
St. M571—Na Marijance, polka
Kje so moje rožice
Marička pegla—polka
Duquesne University
tamburica orkester
St. M575—Terezinka polka
Na planinah—valček
Jerry Koprivšek in orkester
Za toz. centik in cene plošč se obrnite na: JOHN MARSICH, Inc., 463 W. 42nd St., New York

WILLKIE POROČA O SVOJEM POTOVANJU OKOLO SVETA.

Wendell Willkie je spisal knjigo o svojem potovanju okolo sveta to poletje, ki ga je napravil v konvertiranem ameriškem Liberator bombniku, ki je nosil pomembno ime “The Gulliver.”
Tem novem zvezku USHR Mr. Willkie poroča prvič v tem novem zvezku o zanimivih in intimnih podrobnostih svojega 49 dnevnega potovanja, ki ga je vzele 31.000 milj k glavnim bojiščem krakacije. Povrnil se je z gorečim prepričanjem kar se tiče vojne in mira.

“Ako pravim, da mir mora biti osnovan na svetovni podlagi — zaključuje Mr. Willkie — “menim popolnoma doslovno, da mora obsegati vso zemeljsko kroglo. Kontinenti in oceani so enostavno le deli ene enote, ako se na njih gleda, kakor sem jaz na nje z zraka. Angleška in Amerika so deli, Rusija in Kitajska, Egipt, Sirija in Turčija, Irak in Iran so tudi deli. In je neizbežljivo, da ne more biti miru za nikak del sveta ako temelji miru niso napravljeni sigurni širom vseh delov sveta.”

Sedaj Mr. Willkie je zopet proč v daljne dele, da nadaljuje svoje proučevanje sveta v vojnem stanju. Vsak dan, ki mine, zdi se pa, da potrjuje prepričanje nominalnega vodje republikanske stranke, da odgovornosti, ki jih Združene države predčujejo v svetu po vojni, so vsak dan večje.
Knjiga Mr. Willkie-a “One World” izraža trdno prepričanje, da v svetu po vojni ne more biti nikak manjši deležnik. Poziva na edinost cilja in na enotnost duha med združenimi narodi.

Mr. Willkie veruje, da je mogoče priti do večje enotnosti in do boljšega skupnega razumevanja vojnih svrh med združenimi narodi predno bo sprožen zadnji strel. Varuje Ameriko v vitalni vlogi, ki jo bo morala igrati po vojni.

“Amerika mora izbrati eno izmed vlog po tej vojni,” pravi Mr. Willkie. “Ozkosrčen nacionalizem, ki neizbežljivo pomenja končno zgubo naše lastne svobode; internacionalni imperializem, ki pomenja žrtvovanje svobode kake druge nacije, ali pa ustvaritev sveta, v katerem bo enakost priložnosti za vsako pleme in vsak narod. Jaz sem uverjen, da bo ameriški narod izbral za pretežno večino zadnjo izmed teh vlog.”

Willkijevo potovanje okolo sveta ga je prineslo v intimno dotiko z vojnimi voditelji večine velikih narodov. Srečal je mnoge od vodečih vojaških oseb, kakor tudi civilne voditelje vojskujočih se združenih narodov. Willkie je bil navdušen po zdravljem povsod. Glasnost poročil je napravil posebno dober vtis, ker je potoval kot odposlanec predsednika Roosevelta. Za mnoge dežele to je bil dokaz edinosti v Združenih državah, ki se je kristalizirala po japonskem napadu na Pearl Harbor.

Polno dokazov je, da Willkijevo potovanje okoli sveta je povzročilo nacijem polno skrb. Na primer, berlinski radio se je pritoževal o njegovi pristotnosti v nevtralni Turčiji. Časnikarji so ga vprašali za njegovo mnenje o tem. Mr. Willkijejev odgovor je bil enostaven “Povabite Hitlerja, naj pošlje do Turčije kot zastopnika Nemčije kandidata svoje opozicije.”

Willkie poroča, da problemi, ki so jih nudili Kitajska, Indija in Daljn Vzhod, so napravili globok vtis nanj. On opisuje svoj obisk pri Chiang Kajsheku in drugih voditeljih Kitajske. Njegove reakcije na

RAZGLEDNİK

Pišo Anna P. Krasna
PRIŠLE SMO SKUPAJ

Sinoči sem pohitela s svojim delom in hišnino opravki. Da grem potem na sejo pred nedavno organizirane skupine Vseslovenskih žen. Ker so zavrkat v tej skupini ženske, ki so aktivne povsod, se je zgodilo, da je bil obisk seje pičel in se je končno stvar razvila v družabno večer.

Tega prijetnega in zanimivega večera se bodem še dolgo spominjala, kajti pri nizi smo ostale štiri Slovanke, katerih vsaka je predstavljala nekoliko različno mišljenje, a vse pa smo bile edine v eni stvari in sicer v tem, da bodo morale slovenske ženske pričeti energično delati za zblizanje Slovanov vseh slovenskih narodnosti.

Atmosfera v kateri smo prebile večer je morda precej vplivala na naše razpoloženje in na razvijanje naših pogovorov in diskuzij. V štirinadstopenem starinskem in zelo prijetnem domu gospe Libuše Motak je namreč najti toliko različne slovenske umetnosti, v ročnih delih, pohištvu in drugem, da se pogovor neravnost mora zasutkati na slovensko stvar.

Gospa Motak je ameriška Čehinja, ki je, kakor je dejala, delovala za razna slovenska in posebno češka gibanja že izza svoje rane mladosti, kajti njen oče je bil zaveden Čeh in je svoje otroke učil, da morajo vedno imeti pri sreči blagor Češke, kjer je teča zibel njihovim prednikom. Vzgaljal jih je tako, da so bili ponosni na svoj izvor in so se zavedali določno, da so zato, ker so Čehi, doprinesli Ameriki, novi domovini, svoj delež kulture in omike ter tr

mevanja vojnih svrh med združenimi narodi predno bo sprožen zadnji strel. Varuje Ameriko v vitalni vlogi, ki jo bo morala igrati po vojni.

Na enem koncu mize je sedela drobna, mlada Bolgarica. Ne zna še posebno dobro rabiti angleščine, a je inteligentna mladenska in zelo navdušena za umetnost. Poheja tudi v šolo umetnosti, preživlja pa se z brusenjem diamantov. Prosenetila me je mlada bolgarska sestra, ko je tekem pogovora o verskih negibih Slovanov izjavila, da je bila ona vzgojena v veri, ki človeka predvsem veleva, da ljubi svojo domovino in je pravičen do svojega bližnjega ter pošten napram samemu sebi in drugim, ker to ustvarja in utrjuje v človeku značaj, katerega ne da človeku nobena vera, ako si ga sam ne izoblikuje.

Gledala sem jo, kako je s poobnožnostjo jemala v roke umetnine, ki jih je postavila na mizo gospe Lobaša, da si jih ogledamo. “Vse to je delo rok slovenskih žena,” je dejala, “in potem še kdo trdi, da so Slovanke zrasle — niso, umetnice so in junakinje, ki svoje slave ne razglašajo v svet.”

Iz tega se je potem razvil navdve zanimiv pogovor o ženskem svetu in o tem napišem več jutri.

obisk v Kitajski opisuje takole: “Mi se moramo odločiti, da-li moremo kdaj najti boljšega zaveznika v Vzhodni Aziji kot so Kitajci, in ako odgovor pravi da ne, kot sem siguren da bo, potem moramo biti pripravljeni izpolniti obveznosti zaveznika. Te obveznosti bodo vključevale gospodarsko sodelovanje in sedanjo vojaško pomoč. Ali one vključujejo tudi obveznosti razumeti Kitajce in njihove probleme. Vera Kitajcev v fine fraze in protestacije precej gneva.”

RUPUJTE UNITED STATES WAR SAVINGS BONDS & STAMPS

Kratka Dnevna Zgodba

SIGRID UNDET:

USMILI SE...

Ko je prišel Pavel do cerkve zavoda, kjer je bil Helge, njegov sin, so bila vrata pod zvonikom odprta. Videti je bilo, ko da ni nikogar v cerkvi, ko je stopil vanjo. Tu je bilo vse temno, le visoko zgoraj v kornu je bila majhna, rdeča lučka.

Pavel je šel prav v ospredje in je stopil na stopnice, pri obhajalni mizi in je pokleknil.

Iznenada je sam-uvidel, kako se ni to prav nič skladalo: vso to grozno noč je mislil na to, da bo šel zjutraj, ko navadno k obhajli. Da bo šel ves mrk in upornega duha, tako se je bil nalašč namenil. V duši je občutil neko trmoglavost, ki se je bila započela vanj ko črepinja razbitega zrcala, in ki je ni mogel potegniti iz duše. Upal je, da bo Bog navzlic temu prišel k njemu. Naj le Bog stopi na te črepinje, naj se le Bog skloni in jih naj namesto njega pobere iz duše.

Brez dvoma ni lahko biti Očrešenik sveta, ko se že en sam človek tako šopiri in si toliko domišlja, da bi te oviral in navzlic temu še zmeraj zahteva, da bi hodil s teboj. Moj Bog, če je vse v tvojih rokah, zakaj si se pa potem prostovoljno dal ljudem v roke?

Bog bi bil mogel prisiliti ljudi, da bi morali hoditi po doleženih potih, tako poslušno kakor zvezde. A Bog je stopil v svet človeka, oblečen v staro opremo Adama, in je svojo vse-mogočnost odložil nazaj pred vrati. Ta misel je Pavlu vzela sapo. Bilo je lko nekaj, kar je videl: bilo je nasprotje med vesmirjem, ki se giblje po večno zasnovanih smernicah, in med vrtincem človeškega hotenja, ki je večno nezakonito. To je bilo ko privid, odsev vse-mogočnosti ki vlada vesmirju in ki prosí miloščine za množico človeških duš, ko berač, ki prosí zato, da daje in da sme iz skrivnostnega bogastva svojega lastnega bistva deliti do brote. Kakor iznenada prodre

šop pramenov iz goste plasti oblakov in zaneti dolgo progo lesketajočih se lučk na površini vode, tako je videl večlovenje Boga. Otrok je stal v naročju Marije in se je zrcalil v njenih očeh. To je bila neskončnost, ki se je pogrezala v človečnost, je bila tako čista in brezmadežna, da ni ovirala Luč. Tuda krog in krog obel se je dvigala množica samih obrazov. Obrazi so imeli močne oči ko steklo, in oči, ki so bile trde in neprozorne lko se v srdu lesketale. — Otrok majhni kamenčki, in oči, ki so se kresali plameni iz njih in so se je spreminili v postavo moža. Toda stena obrazov z očmi se je večala krog njega. Mož je ležal iztegnjen na tleh, čelo je pritisikal na zemljo, v neki polmrčni deželi, in skalnate stene v votlini in oblaki nad njim so bili sami obrazi z očmi. Mož se je dvignil, za hip je klečal pokoncu in je premeril vse svoje sovražnike skozi dobe vseh časov. Nato je nastala popolnoma tema krog temnega križa in tema je bila še bolj črna in v neki nepojmljivi temi je bil Bog skrit pred Bogom.

To je bila tema, ko je Bog Boga zapustil. Ljudi pa ni zapustil.

Pavel je ves v dve gubi ždel pri obhajalni mizi. Iz kraljevstev brezdanjih skrivnosti in iz resničnosti bližine le za nekaj korakov od sebe, je občutil voljo ki se je zgrinjala nad njegovo voljo. Kakor mogočna reka ga je vsrkalo vase, tisto, kar je na tem svetu ogenj njegova podobna. Njegovi duši je vzelo luč tisto, kar je na zemlji luč njen znak. Bilo je, ko da ga goreči grm vleče nase, da se njegovo večjeje zgrinja nad njim, ga použije in navzlic temu je ostal Pavel še zmeraj Pavel. Potem ga je izpustilo, ničesar ni bilo več.

Nepremično je ostal na kolenih, čutil je, kako je v njem do najglobljeja dna vse utihnilo.

Nekaj se je sesulo v njem, na dnu njegove bitnosti so se odprle globine. V njih bo odslej zmeraj ta tišina, pa čeprav bi bila nevihta njegove čutnosti edino, kar bi mogel vedoma občutiti.

Mahoma se je posvetila električna luč po vsej cerkvi in opazil je, da so prišli ljudje. Zdalj je moral oditi v svoj navadni prostor med klopi. A zdelo se je, ko da kar ne more oditi. Opazil je tudi, da se je jokal, čeprav ni vedel, kdaj.

Prišel je ministrant v čedeži obleki in beli srajci. V roki je držal dolgi kajfež a svečico na koncu. Prav resnega obraza se je trudil, da bo prižgal svečo na oltarju in Pavel je napeto sledil njegovo prizadevanje — ena sveča ni in ni hotela začeti goreti.

Nato je prišlo več ministrantov, za njimi duhovnik in Pavel je moral oditi. Njegov sin, Helge, je že klečal na svojem prostoru. Naglo je pogledal očeta, a potem je obraz spet obrnil k oltarju. Kmalu pa je, videč da oče nima molitvenika, porinil svoj obrabljeni in umazani molitvenik:

"Vzemi mojega," je zašepetal, "če si svojega pozabil. Jaz znam vse na pamet."

Molitvenik je bil odprt pri psalmih in orgle so zabučale. Seveda, bil je prvi petek v mesecu, se je spomnil Pavel, zato je bilo tudi šest sveč na oltarju in zato toliko ministrantov — pa petje pri maši.

Vse, kar je bil doživel, ga je praveč prevzelo, da bi bil mogel obrano biti pri maši. O Bog, saj nisi ne vem, kako bi to storil, da bi se ti za vse to zahvalil. To je bilo nekaj takega, česar ni niti mislil doseči, niti želel. Zdalj, ko je že vse minilo, ga je bilo strah že kar pri zahvali za vse tisto.

Moj Jezus, že sem bil pripravljen, da te izdam. Odpusti mi vendar, stri me, poruši me in me spremeni tako, da bom mogel resnično biti to, kar ti hočeš, in se bom mogel mamo vseh drugih stvari povzpeti k tebi. Bila je skušnjava vseh skušnjav, skušnjava neresničnosti, ki je bolj vabila, ko vse drugo na svetu — a ti si mi dal tak odgovor na to, da se komaj upam pogledati k tebi, ker ne vem, kako bi se ti zahvalil.

Ko je Helge vstal, da pristopi k sv. obhajli, je Pavel ostal v klopi. Toliko ljudi je bilo — tri vrste klečečih — ko običajno pri prvih petkih.

Ko so ljudje vstali in stoji poslušali zadnji evangelij, je Pavel videl, da se je bil Helge jokal.

"Kaj pa je Helge?" je v skrbeh vprašal sina, ko so se spet vsedli. Se nikoli ni videl, da bi se bil fant jokal v cerkvi in hudo mu je bilo.

"Tako sem se veselil, da bova šla skupaj k obhajli. A ti nisi šel."

"Moram iti še prej k spovedi. Pa saj veš, da se ti zaradi tega ni treba jokati. Kaj je to spričlo tega, ko si sam sprjel."

"Res je. A tako se veselim tistih dni, ko greš tudi ti."

Ljudje so odšli iz cerkve.

"Ali boš ostal tu, Helge, in boš mohl zame, ko se bom jaz spovedoval?"

Helge je prikimal.

(Pri spovednicah je bilo precej ljudi. Pavel je sklenil, da pojda v prvo spovednico ki bo

(Nadaljevanje na 4. str.)

VOJNA JE ZADEVA VSAKEGA

VSI SE NE MOREMO BOJEVATI.

TODA VSI LAHKO POMAGAMO

DO ZMAGE V TEJ VOJNI

KUPITE VEČ VOJNIH BONDŌV

INTERNATIONAL BUSINESS MACHINES CORPORATION

Prva knjiga, ki je izšla v slovenščini izza naci-fašističnega vpada v domovino

"Ko smo šli v morje bridkosti"

Spisal Rev. K. Zakrajšek

Knjiga "Ko smo šli v morje bridkosti" pripoveduje, kako je Hitler nastavljal limanice in ranjke in pripravil "strup" za Jugoslavo in njihovo državo že dolgo prej kot jo je napadel. Z napadom je odšel zatvorci, kvoli katere so je pričelo razliva-ti "morje bridkosti" na Slovenijo in ostalo Jugoslavijo. Kakor strašni "Hitvermi" so Nemci, Italijani in Madžari planili na naše ljudi in njihovo zemljo.

Knjiga je fino izdelana, ima 207 strani in je vezana v platnu.

Stane \$2.50

Poslana in zasovovalnina plačana.

Naročite knjigo — "KO SMO ŠLI V MORJE BRIDKOSTI". — Vsak Slovenec bi moral čitati to žalostno zgodovinsko zgodbo slovenskega naroda. — Naročite jo lahko pri:

SLOVENIC PUBLISHING CO.

216 West 18th Street

New York City

PRVI DOŽIVLJAJI ANGLEŠKIH REKRUTOV.

Poziv prvih rekrutov k obveznemu vojaškemu službovanju so spremljali po vsem Ang-
 leškem majhni dogodki, ki kažejo, kako nenavadna reč in nova je to obvezno službovanje v tej deželi. Tako je prispel v taborišče v Crookham na pr. mlad možki v spremstvu svoje žene, s katero se je bil poročil teden dni prej. Oba sta bila zelo razočarana, ker ni bilo za bivanje žensk nič pripravljeno in sta najprvo še malo odšla, da poiščeta v bližini stanovanje za mlado gospo.

V Crookhamu se je pojavil tudi fant, ki je bil videti malo preplašen in ki je pod pazduho skrbeno nosil majhen koš. Ko je na svoje vprašanje zvedel, da je na pravem mestu, je koš odprl in iz njega je izletel golob pismonoša. To je bil najhitrejši način, da sporoči zaskrblje-ni materi, da je srečno prispel.

V Harrogate je prišel zelo dobro oblečen gospod z vrečo polno palic za golf. Najprvo

je povprašal za najbližje golfi-
 šče. Rekli so mu, da je takšno igrišče v neposredni bližini in izrazil so upanje, da bo mladi mož našel dovolj časa za igranje.

V Glen Parvi se je končno prijavil takoj potem, ko je prejel novo obleko, stasit rekrut naredniku, predstavil se je za napadalca v nogometni skupini in dejal, da se popoldne vrši nad vse važen match njegovega kluba in prosí zato za dopust. Dopust so mu dovolili takoj nato

NAJSTAREJŠI POTNIŠKI PARNIK.

Najstarejši potniški parnik ki še vedno opravlja svojo službo imajo Švedi. Je to o-krog leta 1848 zgrajeni parnik "Malaren" ki vozi po vodovju Malarskega jezera in ima sedaj že svojo devetdeseto poletno sezono za seboj. Še danes je ta parnik ki so ga sčasoma se-veda opremili z novimi stroji, ena najbolj priljubljenih ladij na Švedskem.

PLEMENITE KLOBASE.

Obisk angleške kraljevske dvojice v Ameriki pred par leti pri čemer sta suverena v splošno zadovoljstvo pokusila tudi ameriško "narodno jed" tople klobase, tako zvané "hot dogs" je dal neki tovarni teh klobas priliko za nenavadno reklamno idejo. Poslala je namreč na kralja Jurija VI. prošnjo, da bi mogla klobase označiti s plemenitaškim naslo-
 vom "Sir." Kot precedenčni primer navaja tovarna, da je

svoječasno tudi kralj Jakob I. dvignil roastbeef v plemiški stan. Njegov služabnik mu je moral to njegovo najljubšo jed naznanjati vedno kot "Sir Roastbeef."

DEKLETA — DEKLETA

Izvešnost nepotrebna: lahko tovar-
 niško delo. Dobra plača, stalno delo.
 A. J. SIRIS PRODUCTS
 130 E. 13th STREET
 NEW YORK, N. Y.

SIVALKE

NA SINGER STROJE ...
 DOBRA PLAČA;

STALNO DELO
 MODERNA DELAVNICA

IZVRSTNE DELAVSKE RAZMERE

A. J. SIRIS PRODUCTS
 130 EAST 13th STREET
 NEW YORK, N. Y.

"HANGMEN ALSO DIE"

("Tudi Babji Umirajo")
 Predstavlja in vodi FRITZ LANG
 IGRA SEDAJ
 VELIK PRIZOR na ODRU v OSERAH
 CAPITOL THEATRE
 Broadway & 51st Street, New York

Pomagajte k zmagi!
 Investirajte 10% Vašega prihodka
 ali dohodkov v War Savings Bonds
 za varno bodočo neodvisnost vaše
 družine.

NEBO GORI

ROMAN. — Spisal: IVAN ALBRECHT.

8

"Se mi je kar zdelo, do morajo gospodje spet imeti besedne strelske vaje," si oštr zadovoljno poravnava šepico, ko spozna, da je naselil medsebojni zafrickljivosti gospodskih pivcev. Pri tem z lokavim pogledom oštrkne davkarja, o katerem vsi vedo, da mu je največji ponos strelska zabava in parada, čeprav se sicer boji puške kakor vrana strašila v koruzi.

"No, zdaj smo dobili vsak svoj del —" se ozre Kornbrenner po družbi — "in upam, da bomo radi tega imeli lahko nocoj še prav lep večer."

"Kod pa hodite, Lucij?" se zazdi Kleberju trenutek ugotoviti, da pokaže novo natakario. "Gospodam se že vsem gnilo suši in tudi prigriznili bi radi"

Potlej za deklotovim hrbtom in s pogledom večaka: "Pri nas je vse vedno sveže in prvovrstno."

Preden se utegne kdo oglasiti, se mož spretno umakne med pivec v prvo sobo, kjer sede delavci in obrtniki, nekaj kmetov in grobar Luka, ki je ponosen, ker je občinski nastavljenec in tako rekoč pomembna osebnost v trškem občestvu. Čeprav je Slovenec, govori po domače le s kmeti, drugače jo rabi po namško.

"Odkod imate pa ta ovet?" pokima gospodarju, ko izginie natakario v posebno sobo.

"Ali ti je všeč?" se pogladi Herman Kleber po oblem trebuhu. "Ta bi te kar zravnala, kaj?"

Skupina delavcev se zagrohče, grobarju pa se zazdi, da ves ta hip s prezirno ogleduje samo njegovo grbo

"Kaj ste jo že preskušili, gospod Kleber?" sikne v prenegovani jezi.

Smeh, ki je prej veljal grobarju, preganja zdaj krčmarja, ki se pomakne v kuhinjo, da bi ne slišal, kakor, češ:

"Dobro ga je potipal."

"Ta ne ostaja dolžan. Če drugega ne more, izkoplje elovrku jamo."

"Ali je res prejšnja natakario zaradi zibelke morala odšla?"

"Svetinova Pavla? Kako pak, saj izpod Hermanova strehe nobena ne odide brez znamenja."

Luka ima ušesa kakor maček. Ko spozna, kako je vsem ustregel, prisede k delavcem, češ:

"Ko bi jaz imel hčer, bi se njene podobe ne dal v tale brlog. Fej, dedec nemarni, prvo ženo, ki mu je toliko dala, je kmalu pokopal in si izbral drugo, ki ima pekel in vice hkratu pri njem. Kljub temu stari mrkač še zmeraj ne sme videti predpasnika. Nikoli bi ne prestopil tega praga, ko bi ne bilo tako, kakor je."

"Se bosta že pobotala," se nasmelna puškar Joza, ki ve, da je Nerman Kleber občinski odbornik in veljaven mož, tako rekoč županova senca in včasih več kakor sam župan. "Saj sta oha z občine."

"Vrana vrani ne izključe oči," med nagajivim mežikanjem pritrjujejo delavci.

"Kar počasi, možster Joza," skuša grobar z vedrino, "rajši bi mi naročili mošta, ko že komaj usta odpiram od žeje."

Nikar ne pij, Luka. Še jame ne boš mogel izkoptati, če si kdo zaželi na oni svet," se potohinja puškar. Luka pa odvrne ujedljivo:

"Saj je za stiskače tudi škoda takega dela. No, Gomiarič, dolanski branjevki Zali, bom pa že lepo postlal."

"Ali ste res gluhi, Luka?" ga zdaj potegne za rokav natakario Čila. "Gospodje vas kličejo."

"Saj sem kar vedel, da brez mene niti kihnuti ne znojo," je grobarja zdaj mahoma sama uslužnost: "Pod težo bojazni, da je nemara gospodar slišal kaj preveč, se kar prihuli."

"Ali so me gospodje res klicali?" se mu počasi vrača pogum, ko spozna, kako je gospoda v posebni sobi dobre volje.

"Na postajo pojdeš," ga s posebnim pogledom premeri gospodar, "pa čvrsto se usukni."

"Saj že grem, prosim," drži Luka za aljuko. Kleber pa v smeh:

"Počakaj, no, nedoda. Kam boš vihal, dokler ne veš kam in po kaj pojdeš?"

Na postajo na gre po gospo, ki se zdajle pripeljuje iz Celovca. Povz naj gospe sodnikovi in drugim, da jih gospoda pričakuje pri Kleberju.

"Ali veste, kje je Šterjakovo?"

Grobar priklina. Tudi tja lahko stopi grede, se razume.

"Tote pismo boste dali Meti. Med štirimi očmi. Važno. Gre za stavo," naroča kanclerist.

"Je treba kaj odgovora?"

"Na; vam morda Meta kar pove. Da ali ne, to zadržuje," mu da kanclerist nekaj drohčja. "Samo hitite."

"Kakor blisk, gospod avskumnt! Se klanjam, gospoda."

"Sluga, pokorno se priporočam. Na svidenje," hiti Luka in skuša z odločnim poudarkom naglasiti svojega poslanstva, ko odhaja skozi prednjo sobo.

"Torej, gospod Kornbrenner, stava velja: deset sodčkov piva," se hahlja zdravnik, k oso spet sami v posebni sobi.

"Pomislite, dokler je čas. Zdaj lahko grobarja še pokličemo nazaj."

"Brez skrbi, dragi doktor, tudi dvajset rad stavim, ker mi jih nikakor ne bo treba plačati," objestno vztraja sodni uradnik, vevprek pa družba v smeh:

"Ste slišali. Dvajset sodčkov, če dobi Meto v past."

"Prav. — Če se mu spakedra in ne bo ostal v besedi, bo mo rubil."

"Ali pa jaz vas," se kakor v dolgočasju pretagne Kornbrenner in sede h klavirju. Medtem ko tipaje poskuševaje zručne igrati, se nagne davkar k zdravniku:

"Če se še nikoli ni urezal, se je nocoj. Sicer so ženske res pičene nanj kakor kže na mleko, tega pa le ne verjamem, da bi omrežil Šterjakovo, ki ima takega ženina."

"Naj se opeče," ugaja zdravniku, ki še ne more pozabiti namigavanja o receptu — "saj se ne bo prvič in ne zadnjič. Fanta je precej hvale, ali ne?"

(Nadaljevanje prihodnjij.)

ZAPISNIK

seje Slovenske Sekcije JPO, ki se je vršila 10. aprila 1943 v Chicagu, Ill.

Vincent Cainkar, predsednik vsemu onim, ki so v to svrhu pri JPO slov. sekcija, otvori sejo s pevali.

Javno pohvalo pa zaslužita Mrs. Marie Prislant in Mr. Jos. Zorc, ki sta se za stvar zavzela in posredovala, da se je omenjene vsote naši pomožni akciji določilo. To naj nam služi za vzgled, kaj se da doseči, če se nekoliko potrudimo. Priporočila se vsem našim rojakom po vseh slovenskih naselbinah, da se za stvar zavzamejo in pri domačih mestnih ali okrajnih upravnih našo akcijo v pomoč priporočijo. Kadar se vršijo kakšne kampanje za prispevke v te ali druge namene, smo ameriški Slovenci vedno pripravljeni pomagati in smo po svojih močeh tudi prispevali. Sedaj pa, ko mi zbiramo prispevke za naš trpeči narod v stari domovini, naj pa tudi drugi nam pomagajo, kar bodo gotovo tudi radi napravili, če se upravam razloži pomen in namen naše akcije. V dokaz naj služita zgoraj navedena slučaja.

Seje so se udeležili sledeči zastopniki: Vincent Cainkar, preds. zastopnik SNPJ Jos. Zalar, tajnik JPO slov. sekcija, zastopnik KSKJ; Leo Jurjevce blagajnik JPO SS, zastopnik ZSZ; John Gornik, preds. nadzornega odbora JPO SS, zastopnik SIDZ; John Ermene, nadzornik JPO SS, zastopnik SPZ; Josephine Zakrajšek, nadzornica JPO SS, zastopnica Progresivnih Slovencek; in Janko Rogelj, direktor publicitete JPO S., zastopnik ABZ.

Sledeči organizacije niso poslale svojih zastopnikov: Slovenska Ženska Zveza, katere zastopnica se je opravičila radi zaposlenosti, Družba sv. Družine in Slov. Moška Zveza.

Na seji so bili navzoči tudi sledeči člani SANSa: Etbin Kristan, dr. P. J. Kern, Mirko Kuhel in Zvonko Novak, upravitelj pisarne SANSa.

Predsednik pomožne akcije je pozdravi zastopnike s primernim nagovorom. Nadalje pravi, da zadnje čase nismo bili tako aktivni za JPO SS, ker se je pri pomožnem odboru organiziralo delo za Slovenski narodni kongres v Clevelandu, kjer je bil ustanovljen Slovensko ameriški narodni svet v Ameriki. Večina zastopnikov JPO SS je bila zaposlena s pripravami, kakor tudi pozneje z začetnim delom SANSa in potrebno je bilo, da smo začasno tu toliko odnehali, da se je nova organizacija nekoliko lažje uveljavila ter ji tudi tako pripomogli do večjega uspeha. Zahvaljuje se vsem organizacijam za naklonjeno sodelovanje v preteklosti.

Stavljen, podpiran in sprejet je predlog, da se njegovo poročilo sprejme.

Poročilo tajnika.

Od minule seje, ki se je vršila 6. avgusta lanskega leta do danes je bilo ustanovljenih sedem nadaljnjih podružnic. Poslovnice tem podružnicam so bile izdane, kakor sledi:

Podružnici št. 32. So. Chicago, Ill. 2. septembra 1942.

Podružnici št. 33. v No. Braddock, Pa. ki zavzema Braddock Rankin in East Pittsburgh, Pa. 16. septembra 1942.

Podružnici št. 34. Detroit, Mich., 23. septembra 1942.

Podružnici št. 35. Cleveland, (Collinwood) O., 18. novembra 1942.

Podružnici št. 36. Girard, O. 8. marca 1943.

Podružnici št. 37. Cleveland, (West Park) O. 18. marca 1943.

Podružnici št. 38. Fontana, Cal., 7. aprila 1943.

Sedaj imamo skupaj 38 podružnic.

Dne 19. oktobra 1942 se je našo pomožno akcijo registriralo pri National Information Bureau, New York, N. Y.

S posredovanjem Mrs. Marie Prislant, predsednice SZZ, se je prejelo od Community War Chest, Sheboygan, Wis., vsoto \$500.00.

S posredovanjem Mr. Jos. Zorca No. Chicago, Ill., je uprava Waukegan—No. Chicago Community Chest naši akciji določila \$1.500.00. Vsota \$750 je bila našemu blagajniku br. Jurjevcevi plačana, preostanek \$750 pa bomo prejeli, kakor hitro uprava Community Chest prejme denar od ljudi, ki so se obvezali v ta namen prispevati.

Upravi Waukegan—No. Chicago, Ill. kakor tudi upravi Community War Chest v Sheboygan, Wis., prav iskrena hvala. Ravno tako tudi hvala

Dne 11. januarja 1943 sem vložil prošnjo za pomoč pri National Information Bureau, New York, N. Y.

Prošnja za pomoč je bila tudi vložena pri National War Fund, Inc. New York, N. Y.

Vložil sem prošnjo tudi pri Joliet Community Chest. Ravno tako je bila vložena prošnja pri Chisholm, Minn. War Chest and Community Fund.

Pisal sem tudi direktorju publicitete, sobratu Janko N. Rogelju, da vložim tako prošnjo tudi v Clevelandu.

V naselbine, kjer bi naši rojaki sami ne hoteli vložiti take prošnje na pristojnem mestu, naj to nastanijo na tajniški urad, nakar se bo od naše strani potrebno prečno vložilo. V takih slučajih naj se nam sporoči ime in naslov uprav Community ali War Chest, nakar se bo potrebno prošnjo pripravilo in na pristojno mesto poslalo.

Brat Mihael Cerkovnik podpredsednik KSKJ v Ely, Minn. mi je sporočil, da je odbor tamošnje podružnice JPO SS določil, da bodo na Čvetno nedeljo 18. aprila praznovali "Slovenski Dan." Naprosen sem bil, da bi na shodu omenjeni dan govoril. Ker imam pa za isti dan določen že drugi program, zato se prireditve ne bom mogel udeležiti. Pisal sem bratu Cankarju, da bi on šel, in se prireditve udeležil, toda brat Cankar mi je sporočil, da se povabilu on ne more odzvati, ker je na čevtno nedeljo tudi on zadržan. Odboru podr. JPO SS, v Ely, Minn. izreklam prav iskreno hvalo za povabilo in prosim oprostjenja, ker se povabilu odzvati ne morem. Pri praznovanju "Slovenskega dne" pa želim obilo uspeha in zadovoljnosti.

Ko se je našo pomožno akcijo ustanovilo, je bilo potreba isto pri državnem tajniku v Washingtonu registrirati. Državni department nam je izdal dovoljenje za poslovanje. Do 28. julija 1942 so bile vse pomožne akcije ali agencije pod nadzorstvom in kontrolo državnega tajništva. Z 28. julijem 1942 pa so te vrste organizacije pod nadzorstvom in kontrolo "President's War Relief Control Board." Od omenjenega dne dalje, se morajo vsa naša poročila poslati na omenjeni urad. Poročila o prispevkih in izdatkih so bila na ta urad redno vsaki mesec poslana, kot se zahteva. Enako je bilo poslano tudi vse tri mesece poročila, pripravljeno po računskih vesčkahih.

(Nadaljevanje prihodnjij.)

NOVA IZDAJA

Dobri Atlas

je nujno potreben

... in ravno v

HAMMONDOVEM NOVEM

Svetovnem Atlasu

NAJDETE ZEMLJEVIDE, KI SO TAKO POTREBNI, DA MORETE SLEDITI DANAŠNJIM POROČILOM

Zbirka nanovo in lepo tiskanih zemljevidov v 7 barvah, kaže svet, kakoršen je danes in vam pomaga razumeti zgodovinsko važno delovanje diktatorskih in demokratskih vlad.

NEKAJ POSEBNIH VAZNOSTI

Sestav sveta—abecedni seznam dežel, provinc—navaja površino, prebivalstvo, glavna mesta in kraj na zemljevidu.

Seznam mest in trgov—navaja ime kraja, okraj, in državo, prebivalstvo in kraj na zemljevidu.

Zastave vodilnih držav—v polnih barvah, vsega skupaj 56; cela vrsta narodnih barv.

ILUSTRACIJE—45 skrbno izbranih resničnih fotografij iz vseh krajev sveta.

NOVO LJUDSKO ŠTETJE—Uradne številke glavnih mest in trgov v Združenih državah in kaže primerjavo s starim štetjem.

VSEBINA ATLASA

Zemljepisni svetovni odbor je izbral izmed več tisoč slik samo najbolje barvane slike—ta zbirka je tako popolna, da je za vsakega običajno potrebna tekem vojne in po vojni.

Vključeni so naslednji zemljevidi: — svet, Evropa (danes), srednja Evropa (ob izbruhu vojne), Angliško otočje, Francija, Nemčija, Italija, Švica, Holandska, Belgija, Švedska, Norveška, Danska, Unija sovjetskih socialističnih republik, Bolgarska, Rumunska, Jugoslavija, Grška, Albanija, Azija, Turčija, Sirija, Libanon, Arabija, Vzhodno Indijsko otočje in Malajski polotok, Indija, Borna, Kitajsko, Japonska, Pacifik Južna Amerika (severni del), Južna Amerika (južni del), Afrika, Severna Amerika, Kanada, Združene države, Mehika, Srednja Amerika in Zapadna Indija.

SEDAJ

40 centov

PO POŠTI V URADU — 35 CENTOV

48 VELIKIH STRANI

Svet pripada ljudem, katerih radovednost nima obzorja

Ta atlas, ki sam sebe popravlja, ima namen rešiti marsikatera napačno stališče, ki nastanejo v raznih razgovorih. Strani so shiščile svetovnega znanja in podajajo razsežnost zemlje, prvine sončnega sestava, pokrajine in globoko oceanov in jezer, dolgotrajnejših rek in prekopov, površino poglavitnih otokov in visokost svetovnih gora. Tu so odgovori na mnoga današnja vprašanja.

Naročite pri:
Slovenic Publishing Company
216 WEST 18th STREET
NEW YORK, N. Y.

USMILI SE...

(Nadaljevanje s 3. str.)

prosta in čakal, kdaj pride na vrsto. Kaj bo povedal pri spovedi, kako vse razložil, saj se vedel ni.

Nehote je klečal v spovednici tako, da je mogel videti večno luč in pa vrtica tabernaklja. Nepremično je zrl tja in ni vedel, kdo je za rešetko, da mu v imenu Boga odgovori, kar mu bo povedal.

Glas v spovednici je govoril: "Dobro veste, da je Bog dejal, da naj se s strahom in trepetom trudimo za svoje zveličanje. To so njegove besede, kakor nam jih je sporočil sveti apostol Pavel. Kdor hoče zveličati svojo dušo, mora pač izpolniti vse pogoje za to. Niti reči ne smemo, da kaj storimo, dokler nam ni strah blizu ali dokler se nočemo sprijazniti s tem, da spoznamo strah do dna. Tu na zemlji ne moremo doseči nobenega drugega zagotovila v svojem razmerju do Boga, ko tisto, ki sloni na bogaboječnosti. Veste pa, da nas Bog na vsak način hoče zveličati. — Do svoje poslednje ure pa si moramo venomer prizadevati in nikoli pozabiti na to: da si nismo sebe nikoli zadosti svesti.

"Tudi jaz lahko mislim, da morate biti Bogu neskončno hvaležni da vas je z doživljenjem ki je izven našega vsakdanjega življenja, poučil o vas; a prav tako mu morate biti hvaležni

kar je bogaboječnost in zaupanje. Pomislite, da je erkev na zemlji — vojskovoča se Cerkev.

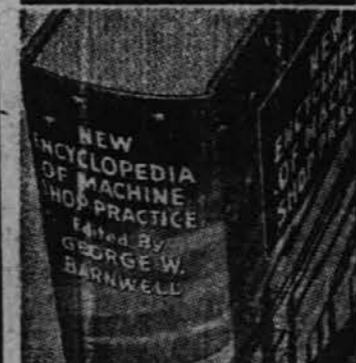
Odrasel človek zdravega razuma se mora zavedati: kjer je vojna, ondi je tudi nevarnost — in bojazni se ni moči izogniti. Ta bojazni ni isto ko strahopetnost ali malosrčnost.

Za beg iz te vojne pa ni oproščanja in saj veste: Čujte in molite"

Pavel je sklonil glavo in rekel, dečki glas je začel: "Miserentur — Usmili se —"

THE NEW ENCYCLOPEDIA of MACHINE SHOP PRACTICE

Spisal znani profesor na Stevens Institute of Technology v angleščini
George W. Barnwell

Podlaga za mehanično znanje si morete dobiti s to knjigo. Ta velika knjiga popisuje in v slikah pokaže temeljna dela mehanika. Razloži vse natanko, kar mora znati najboljši mehanik. Pojasnjuje vprašanja vsakega stroja, orodje in meril, načrte (blue prints) — 1000 slik in risb. 576 str.

Cena \$1.98

Ne gleda na to, ali ste šele početnik. Vam bo ta knjiga zelo koristna in mnogo vredna. **NAROČITE JO DANES!**

SLOVENIC PUBLISHING COMPANY
216 WEST 18th STREET
NEW YORK CITY

SPISANA V ANGLEŠKEM JEZIKU

KNJIGA ZA STROKOVNO IZOBRAŽBO